

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2011-1-195 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 12-03/90-29
Karar Tarihi : 26.01.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY,
Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

10 B. RAPORTÖRLER : Mehmet Akif KAYAR, Başak ARSLAN

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : Mamsan Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.
Temsilcisi: Av. Ekrem ÇEBİ
İkikemer Mevkii 34075 Kemerburgaz/İstanbul

D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA

YAPILAN : BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.
Bilkent Plaza A-II Blok, 06800 Bilkent/Ankara

20 E. DOSYA KONUSU: Mamsan Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin, BOTAŞ Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş.'nin LNG fiyatlarına yapmış olduğu zam nedeniyle doğalgaz kullanan firmalarla rekabet edemediği iddiasıyla 4054 sayılı Kanun kapsamında gerekli işlemlerin yapılması talebi.

F. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 31.10.2011 tarihinde 7507 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan, 15.11.2011 tarih ve 2011-1-195/İİ-11-404.TK sayılı İlk İnceleme Raporu'nun görüşülmesi sonucunda önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

İlgili karar uyarınca düzenlenen, 18.01.2012 tarih ve 2011-1-195/ÖA-12-170.MAK sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.

G. İDDİALARIN ÖZETİ: Mamsan Gıda Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Mamsan Gıda) yapılan şikâyet başvurusunda özetle;

- 30 - Şirketlerinin fabrika binasının Edirne/Havsa'da bulunduğu ve yakıt olarak LNG kullanmakta oldukları,
- Doğal gaz veya diğer alternatif yakıtları kullanma şanslarının bulunmadığı,
- Doğal gaza sanayide %13,7 ile %14,3 oranında zam yapıldığı, LNG'ye ise BOTAŞ'ın %47 oranında zam yaptığı,
- Alternatif yakıt kullanma imkanlarının da olmadığı dikkate alındığında doğal gaz kullanan firmalarla rekabet etme imkanlarının bulunmadığı,
- Bu durumda mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren teşebbüsler arasında rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı bir durum ortaya çıktığı belirtilerek gerekli işlemlerin yapılması talep edilmiştir.

40 H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili raporda, başvuru konusu şikayete ilişkin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun kapsamında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddedilmesi gerektiği görüşü ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. İlgili Pazar

Şikayete konu olan ürün sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG)¹, doğal gazın atmosfer basıncında, -162°C ye kadar soğutulduğunda yoğunlaşarak sıvı faza geçtiği halidir. LNG doğal haliyle kokusuz, renksiz, korozif (aşındırıcı-yıpratıcı) olmayan ve zehirleyici özelliği bulunmayan bir sıvıdır. Doğal gazın sıvılaştırılarak satışa sunulmasının nedeni, satıcı ve alıcı arasında boru hattının olmamasıdır. Bu çerçevede, LNG, kaynağından çok uzakta tüketilebilmektedir. LNG ve doğal gaz piyasalarındaki arz ve talep şartlarının birbirinden farklılık gösterebilmesi nedeniyle LNG ve doğal gazın, özellikle talep ikamesi yönünde farklı ürünler olduğu ileri sürülebilir. Bununla birlikte, gerek LNG ve doğal gazın aynı ürün pazarı içerisinde gerekse ayrı pazarlar olarak ele alınması, bu dosya kapsamında ulaşılan sonuçları etkilememesi nedeniyle, ayrıntılı bir ürün pazarı tanımına ihtiyaç duyulmamıştır. Diğer taraftan dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak kabul edilmiştir.

I.2. Yapılan Tespitler ve Değerlendirme

Başvuruya konu şikayet, doğal gaz fiyatlarında %13,7 ile %14,3 oranında zam yapılırken, BOTAŞ'ın LNG'ye %47 oranında zam yapmasına ilişkindir. Şikayet bu yönüyle 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirmeyi gerektirmektedir. Bu çerçevede dosyanın niteliği dikkate alınarak, hakim durum tespiti yapılmamış, BOTAŞ'ın şikayete konu eyleminin kötüye kullanma niteliğinde olup olmadığı incelenmiştir.

Dosyada yer alan bilgilere göre; BOTAŞ, LNG'yi doğrudan nihai kullanıcılara pazarlayamamakta, ilgili mevzuat çerçevesinde, bu işin toptan satış lisansı sahibi şirketler tarafından yapılması gerekmektedir. Bu kapsamda BOTAŞ'ın müşteri portföyünde toplam (.....) müşterisi bulunmaktadır. Nihai kullanıcılar LNG ihtiyaçlarını bu şirketlerden karşılamaktadırlar. Başvuru sahibi Mamsan Gıda da üretim faaliyetlerinde yakıt olarak LNG kullanmakta ve toptan satış lisansı sahibi olup nihai kullanıcıya LNG satışı yapan firmalar arasında yer alan Aygaz Doğal Gaz Toptan Satış A.Ş.'den LNG ihtiyacını karşılamaktadır.

BOTAŞ'ın LNG satış fiyatlarına bakıldığında, 2010 yılında fiyatların değişmediği, 2011 yılında ise fiyatların yaklaşık olarak (.....) oranında artış gösterdiği görülmektedir. Buna karşın BOTAŞ'ın, 2010 yılından itibaren LNG alış fiyatları sürekli bir artış göstermiş ve 2011-Aralık ayındaki fiyatı, 2010-Aralık ayına göre (.....) oranında artmıştır. Diğer taraftan LNG alış ve satış fiyat değerlerine bakıldığında, BOTAŞ, 2010 yılının neredeyse tamamında, 2011 yılında da Ekim ayına kadar (.....) fiyatlarla satış gerçekleştirmiştir.

Ekim ayı ve sonrasında gerçekleşen alış ve satış fiyatları arasındaki farklara bakıldığında ise, 2011-Ekim ayında yaklaşık (.....) oranında bir fiyat artışı gerçekleştiği ve alım-satış fiyatları arasında m³ başına (.....), devam eden aylarda ise (.....) ve (.....) TL'lik marjların ortaya çıktığı görülmektedir. Hakim durumda olduğu kabul edilse dahi, şirketin maliyet (ithalata dair masraflar, terminal hizmet bedeli, genel giderler ve döviz kuru farkı vb.) ve kar paylarını da içeren bu marjın büyüklüğü göz önünde tutulduğunda, BOTAŞ'ın LNG alış bedelinin çoğunlukla altında kalan satış fiyatları, aşırı fiyat olarak değerlendirilemez. Dolayısıyla BOTAŞ'ın LNG alış ve satış fiyatları

¹ İlgili ürün pazarına ilişkin ayrıntılı bilgilere 14.07.2011 tarih ve 11-43/922-291 sayılı Rekabet Kurulu kararında yer verilmiştir.

12-03/90-29

90 karşılaştırıldığında, adı geçen şirketin şikayete konu olan eyleminin 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesi kapsamında olmadığı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, dosya konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikâyetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.